

Nowiny Raciborskie.

Leon XIII Papież, sługa sług Bożych,

wszystkim wiernym chrześcianom, do których wiadomości dojdzie pismo niniejsze, pozwolenie i apostolskie błogosławieństwo!

(Dokończenie.)

Dla tego zwróciliśmy oczy nasze ku niebu i zanosimy żarliwe do litościwego Boga modły, aby naszym chęciom i poczciem laskawie błogosławić, ducha ludzi duchem swoim oświecić w dobroci Szej i serca ich wzruszyć. A teraz, idąc za przykładem rzymskich Papieży, poprzedników Naszych, w zgodzie z Naszymi czcigodnymi braćmi, Kardynałami św. Rzymńskiego Kościoła, nakazujemy i zapowiadamy w imię Boga wszechmocnego, w imię Apostołów ew. Piotra i Pawła i Naszem imieniu ogólny i powszechny jubileusz i wyrazamy wolę, aby rozporządzenie to uważano za istniejące i wydane. Oby był w skutkach jak najszczęśliwszy na chwałę Bożą, ku zbawieniu dusz, dla dobra Kościoła!

Na czas trwania jubileuszu udzielamy i nadajemy laskawie w Bogu zupeły odpust wszystkich kar za grzechy, odpuszczenie i przebaczenie wszystkim wiernym obiejej płci, złożącym sięczerze za grzechy, przyjmującym Sakramenty św. pokuty i Ciała Pańskiego i odwiedzającym według niżej podanych przepisów rzymskie bazyliki św. Piotra i Pawła, św. Jana Laterańskiego i Maryi Maggiore. Kto mieszka w Rzymie, winien odwiedzić kościoły te w dwudziestu dniach, kto przybywa do Rzymu jako pielgrzym, winien edwiedzić te kościoły nabożnie najmniej w dziesięciu dniach raz na dzień i tamże modlić się za wywyższenie kościoła, za wytepienie herezy, za zgódę wśród księży katolickich i za dobro chrześcian. Nie jest koniecznym, aby odwiedzanie kościołów nastąpiło dzień po dniu, nie wpływa też nic, czy się kościoły odwiedza w święta lub dni powszednie.

Z tajemnic pustyni.

Według zapisków podróżnika ułożył W. L...

(Ciąg dalszy)

Milcz! — woła Hassan. — Jam jest Kubbasza-en-Nurab, ty zaś jesteś tylko Jussuf. Kepa Podraciborski, a wszyscy twoi ojcowie byli też tylko Podraciborscy! Wiesz, co znaczy hadzi, pielgrzym, który był w Mekce? Wiesz, że ja byłem dwa razy w Mekce, miedźce proraka, a raz w słynnej Medynie i miedźce w Dżidda, gdzie pogrzebana jest Ewa, matka ludzi, której grób jest 500 stóp dług, a 12 szeroki? Cóż zaś ty zdałeś i w jakim świętym miejscu ty byłeś? Ty tyle chrześcianin, jadający wieprzowe mięso. Zaiste lepiej byłoby zrobić, gdybyś był został u siebie, dla tego milcz i słuchaj.

Maszalah! A to ci się drab gniewa, że mu krakowskiej kłobasy jeść nie wolno! Ale za to piętka nalewka na skorpiony, jaszczury i inne robactwo i jeszcze się nadyma jak żaba. Nie byłem ci ja ani w Mekce ani w Medynie, ale byłem za to na Jasnej Górze, a tam takie cudowności, że taki owczarek jak ty pojęcia o nich nie ma. Zechewaj się cicho, bo ci tak dam w lampę, że ci się Mekka i Medyna przy pomną i ręki miesiąc popamiętasz.

Ponieważ jednak zdarzyć się może, że niektórzy mimo najlepszej chęci nie będą mogli spełnić wydanych przepisów, albo tylko w części będą mogli wykonać, powstrzymani chorobą lub inną ważną przyczyną od odwiedzenia wiecznego miasta, lub od podróży do niego, udzielamy i tym, zważywszy ich chęci, ile Bóg zezwoli, wyżej wymienionego odpustu po dekonaniu skruchy pełnej spowiedzi i godnaem przyjęciu Komunii świętej, tak jakby w rzeczywistości byli odwiedzili rzeczywiście cztery bazyliki w oznaczonych wyżej dniaach.

Przybywaj więc, ukochani synowie, z całego świata, jeżeli możecie przybyć. Rzym powołuje was wszystkich do swego lona. Lecz w świętym roku winien prawy katolik przebywać w Rzymie tylko w pełni wiary. Na drugi więc plan powinno wejść oglądanie świątynnych rzeczy, a cała myśl powinna być zwrócona na przedmioty podnoszące hojność Bożą i nabożność. Nastroi go do tego przedewszystkiem, jeżeli głębiej rozważy, właściwa istota wiecznego miasta, jego właściwe znamie, dane mu temu przez Boga samego, którego to znamienia ani podstęp ani ludzka sła nie zdolała zatrzeć. Albowiem Chrystus, Zbawiciel świata, wybrał Rzym przed wszystkimi innymi miastami świata do przeznaczenia wzrostego nie tylko dla ludzkich celów, ale i dla Siebie siedzibę Swego Królestwa po długich, tajemniczych przygotowaniach, tu ma stać we liliu Jego woli tron Jego Zastępcy po wszystkie czasy, tu ma być zachowanem — tak On chciał — światło nauk niebeskich czyste i niepokalone — i stąd jako ze stolicy i jako z najprzedejszego źródła ma wypływać ono na wszystkie ziemie, i to w tem zrozumieniu, że kto od wiary katolickiej zbacza, Chrystusa samego opuszcza. Świętość Rzymu podniesiona jest jeszcze prastaremi pomnikami wiary, wielkością i wspanością kościołów, grobami księży wśród Apostołów i katakomblami, podziemnymi grobowcami bohaterów męczenników. Kto zdolny zrozumieć mowę tych wszystkich pamiątek, poczuje, że nie w

Na groźbę Józka dzielny Hassan nie znał odpowiedzi,

Tymczasem naradzaliem się z Emerykiem. Postanowiliśmy wziąć opryszków na dwa ognie i podzieliśmy się w tym celu na dwa oddziały. Obecność Beluwan-Beja musiła stanowczo wpływać na podniesienie ducha u ludzi karańyanego; z tego powodu pozostał on przy nich, ja zaś zabrałem jego służących, wziąłem z sobą Józka i Tebu — ogółem było nas pięciu — i umieszcilem się pomiędzy wydmami, aby oczekiwaćadejścia gumy i ostrzeliwać ich albo z boiska albo z tyłu.

Nasza poprzednia strzelanina napędziła Hedżanowi widać strach, bo dosyć długo trwało, zanim usiądzieliśmy nadciąganie gumy. Dwóch Arabów szlo w avantgardzie, rozpatrując się po okolicy, — reszta szła za nimi w pewnym odstępie. Przeszli koto nas nie spostrzegli z naszej zasadzki.

Pierwsi Arabowie obeszli obóz dokola; panowała w nim taka cisza i spokój, że zdawało się wszystko być pograżone w najgłębszym śnie.

Opryszkowie się zatrzymali, aby odebrać rózmary od dowódcy. Chwila ta wydawała mi się najstosowniejszą do rozpoczęcia rozmowy. Zwarte ich szeregi były znakomitym celem nawet dla mało wprawnego strzelca; skorobymy zaś pozwolili im wpaść na obóz, sprawa mogła skończyć się rozmaicie, — a w każdym razie nie obyłoby się bez strat po na-

obcem przebywa mieście, lecz w swej ojczyźnie, i przy łasce Bożej powróci do domu lepszym, niż przybył.

Co tam słychać w świecie.

Niemcy. Wydatki na wojsko niemieckie na rok przyszły obliczają, jak następuje: Utrzymanie wojska lądowego kosztuje rocznie 631 milionów, utrzymanie marynarki 121 milionów. Do wydatków na wojsko zaliczyć trzeba także procent od długów rzeszy w wysokości 77 milionów rocznie, gdyż długi te zaciągnięte zostały wyłącznie na wojsko i marynarkę, dalej większa część funduszu na wysłużonych w wysokości 68 milionów. Na rachunek wojska zapisać należy wreszcie i wydatki na kolonie w sumie 36 milionów, gdyż i te sumy pochodzą wyłącznie niemal utrzymanie wojsk kolonialnych i okrętów na dalekich morsach. Gdy teoy dodamy do tych sum jeszcze przeszło 100 milionów, zadanych na jednorazowa wydatki wojskowe, otrzymamy sumę przekraczającą miliard marek. Tyle oto kosztować będzie, — nie licząc możliwych wyjątków nadzwyczajnych, nie przewidzianych w etacie — utrzymanie zbrojnego pokoju i zamorska polityka Niemiec w roku przyszłym.

O wychowaniu przymusowem małe-tnich zamierza rząd przedstawić sejmowi usta-wę. My jesteśmy przeciwnikami wszelkiego przymusu, bo on zwykle przeciw nam się zwraca. Rządowi chodzi wprawdzie tylko o to, żeby mógł rodzicom, oddanym życiu wy-stępemu, odebrać dzieć, ale ustawy wyrażają się zwykle tak ogólnikowo, że łatwo możnaby odbierać dzieci rodzicom Polakom, którzy je uczą w domu mówić, czytać, myśleć i czuć po polsku.

Zresztą mieszanie się rządu w sprawy wychowania domowego prowadzi stopniowo do socjalizmu, bo socjalści także dążą do tego, żeby wychowanie dzieci odebrać rodzicom a przekazać państwu. Nехбы raczej rząd wpuści do kraju Jezuitów i dał swobodę Kościo-

szej stronie. Emeryk zdawał się być równego ze mną zdania. Usłyszałem bowiem donośny głos Anglika:

Rrrree, stójcie, zboże! Zemsta i zgu-ba na was spada z ręki Beluwan Beja. Ognia, chłopcy!

W tej też chwili z obydwóch stron za-swiastły kule, wpadając z przodu i z tyłu w szeregi opryszków. Daliśmy ognia z obydwóch luf, — potem schwyciłem karabinek, ale już tylko zdałem wystrzelić dwa razy, ponieważ opryszkowie poszli, jakby ich ktoś zmiotł.

Rzucił się jeszcze na nich i Tebu, ale goń-wiatr w polu, — Arabów niepodobna było dogonić.

Skoro bowiem pierwszy strach, wywołany nagle i niespodziewanym przyjęciem, minął, a Hedżan-Bej spostrzegł, że ludzi kilku padło, zawała:

Allah-inhal, Bóg niechaj ich zatraci! Uciekajcie, uciekajcie!

Opryszek pustynny napada na wędrowca tylko dla lupy; skoro zaś niebezpieczeństwo większe aniżeli zdobycz, która może uzyskać, cofa się czempredzej. Gum Hedżana zawdzięczała swe powodzenie przesadzonym wieściom, jakie o niej szezrono, bo nigdy oddział Hedżana nie spotkał się dotąd z poważniejszym oponem; dla tego chwila niepowodzenia wystarczyła, aby ich rozgromić. Wojownicy Hedżana zatknli pomiędzy wydmami, nie csyniąc najmniejszej szkody naszej karawanie.

te, a zato ściegę gorliwiej wszystko, co się sprzeciwia religii i moralności, a przynusowe wychowanie stanie się zbyteczne.

— Cesarsz Wilhelm, wbrew kompromisowi zawartemu przez astronomów i matematyków, postanowił, podobno po porozumieniu się z Pałkiem, że nowy wiek w Niemczech rozpoczęcie się 1 Stycznia 1900 roku. Na pamiątkę tego faktu na rozkaz cesarski wszystkie chorągwie pułków niemieckich przyzdrobione zostaną znakiem pamiątkowym rozpoczęcia nowego wieku, nadto karty korespondencyjne z tego powodu zostaną odpowiednio upiększone.

— W parlamencie niemieckim rozpoczęły się w Poniedziałek pierwsze obrady nad etatem państwa na rok następny. Był to ciekawe i niezwyczajne posiedzenie, bo przemawiali sami tylko ministrowie. Sekretarz skarbu baron Thielmann dał ogólne objaśnienie ustanionego etatu i położenia skarbowego państwa. Po nim kanclerz Hohenlohe zapowiedział, że rząd przygotowuje nowy projekt powiększenia floty, która ma być dwa razy tak silna jak obecnie; na koszt budowy zamierza rząd zaangażować pożyczkę. W tej samej sprawie przemawiał także następny mówca, sekretarz spraw zewnętrznych baron Bülow, uzasadniając potrzebę pomnożenia marynarki stosunkami politycznymi. Najciekawszym ustępem z przemowy jego było pytanie, które sobie stawił: czy w Europie snownu jak przed stu laty ma nastąpić rozbój państwa? (Oczywiście mowa o Austrii.) Odpowiedź na to pytanie brzmiała wymijająco, jakby się istotnie na taki rozbój zanośko; minister sam nie chciałby jednak w to wierszyć. Stosunek Niemiec do innych państw jest w prawdzie obecnie dobry, ale może się zmienić w przyszłości i dla tego trzeba być przygotowanym na wszelkie możliwości. Niemiecka polityka zaganiańska nie jest chciwą ani niespokojną, opiera się ona na niewzruszonych podstawach trójprzymierza i utrzymywaniu stosunków przyjacielskich z Rosją. Ale jak dla utrzymania naszej potęgi na lądzie trzeba nam silnej armii, tak dla rozszerzenia panowania na morzu trzeba nam potężnej floty.

Następnie przemawiali w imieniu rządu jeszcze za flotą sekretarz stanu w urzędzie marynarki Tirpits i sekretarz stanu w urzędzie finansów Thielmann.

W imieniu centrum walnął dr. Lieber o odłożenie rozprawy, ponieważ projekt rządowy, to wypadek nadzwyczajny. Za odroczeniem rozprawy oświadczył się także socjalista Bebel i sażdał, aby jeszcze wieczorem mowy przedstawicieli rządu wydrukowane dla lepszego przestudowania tych mów.

Wniosek dra. Liebera przyjęto i dalsze rozprawy przerwano.

— Konwent seniorów parlamentu uchwa-

tał poszoliśmy im uśc, nie nastając wcale na nich, wiedzieliśmy bowiem dobrze, że nie trudno oddać Hedżana spotkać.

Ludzie karawany poczęli teraz wnosić okryki triumfu, a Tebu tymczasem dobijał z szatanką wściekłość rannych, których Hedżan nie zdążył by zabrać.

— Maszalah... Tam do dyska, co mi to za bitwa, — mówi Józek niezdowolony. — Toć to u nas na Śląsku nieraź po wypłacie mocniej się za aby wodzą i odważnie skórę sobie garbuja, choć jeszcze wisi na człowieku. Co mi to za jakieś gaigaństwo! Te mają być opryszki? Dyć to wierutne tchorze, których dobrem biczykiem het przegonić można! Cieszyłem się na porsądną bójkę, — a tu drapły te za aće. No, na przeszły raz nie będę strzelat, ino zaraz pieści mi na nich pójdę!

W tej chwili rozchyliła się zasłona mego namiotu i ostrożnie z poza za nie wysunęła głowę, rooglądającą się uważnie wokół siebie; potem wysunął się długi korpus i nagiem cusem stanął pomiędzy uradowanymi Arabami. Był to Hassan, który się był skryty z bliskiemu się nieprzyjaciela.

— Hamdullah, chwala Bogu, który nam dał moc nad nassymi nieprzyjaciółmi! — wrzasnął Hassan, zgłusząc innych. — Przyjelismy ich po bohaterku, a oni zbiegli jak tchorze. Sporostrzegli oni Hassana, dusiciela mężczyzn, i poczęli wyć z przestrachu. Kula moja zmiała ich, a nóż mój rozrywał ich wnętrzność. Tam leżą ofiary mojej drogi.

l przedwcześniej, że oprócz etatu zatwierdzić musi parlament przed świętami Bożego Narodzenia jeszcze kilka wniosków, poczem rozpoczęta się ferie, które potrwają do dnia 9 Stycznia.

— Rada związkowa dala już w Czwartek swoje przyszczenie na zniesienie zakazu łączenia się towarzystw politycznych. Co się tyczy zabiegów kanclerza, aby takowe uzyskać, to podobno w razie oporu groził ustąpieniem z urzędu i to poskutkowało.

— W sejmie wyrtemberskim wezwali szesnego tygodnia posłowie ministra, aby im powiedział, jakie stanowisko w radzie związkowej zajął przy projekcie tak swanym cuchtaużowym i powiększenia floty. Minister edzski, że mówił w sprawie związkowej przeciw projektowi pierwszemu, ostatecznie jednak za nim głosował. Sejm pochwalił go za to, że występował przeciw projektowi, ale zarazem wyraził żal, że nie głosował przeciw niemu. Dotąd tylko w parlamencie o tem mówiono, co czyni rada związkowa, a nie w sejmach państw poszczególnych, krok sejmu wyrtemberskiego przeto, ażkolwiek drobny, zasługuje na zauważenie, bo będzie może w przyszłości przykładem dla innych sejmów. — Na temże posiedzeniu sejmu polecono ministrowi, aby w przyszłości dbał o to, iżby tak ważne sprawy jak projekt powiększenia marynarki nie spadały na naród tak niespodzianie jak tym razem.

— W wielkim księstwie sasko-wejmerskim rząd ostro przeciw socjalistom występuwać postanowił. Po wsiach nie ma być wcale wolno odbywać zebran, na którychby przemawiać mieli agitatorzy socjalistyczni, po miejscowościach zaś mają władze rozwieszać zebrania, jeżeli na nich zbyt gwałtownie wygłaszać będą mowy.

Austria. Stan rzeczy się zmienił na niekorzyść Czechów. Niemcy nie chcą w nicem ustąpić, a rząd na swoją rękę niczego im dać nie chce. Czesi postanowili więc zachować stanowisko oporne i nie zezwalać na powiększenie jakkolwiek uchwały parlamentu. Pomiedzy Czechami i Polakami panują już różnice poglądów, ale nie w tym stopniu, jak to pisma niemieckie donoszą. Polacy przysznają Czechom zupełną słuszność i do ministrów nie mają porównu z Czechami zaufania, ale chcą im pozostawić dwa miesiące czasu do przeprowadzenia ugody niemiecko-czeskiej. Czesi czekać nie chcą, bo nie wierzą w dobre chęci hr. Clary'ego.

Co się stanie, jeżeli Czesi nie zezwolą na uchwalenie w parlamencie etatu, nie wiadomo; rząd pewnie zostanie zmuszony do zamknięcia parlamentu i rządzieć będzie jak przedtem na mocy paragrafu 14go konstytucji.

W ostatnich dniach obiegły pogłoski o

Altahowi i chwala mnie, Hassanowi z plemienia Kubbasów en-Nurab.

— A stulisz ty mi zaraz jadaczkę, ty tchorzu z plemienia zajęcych skórek! — wrzasnął na niego rozwściekły Józek. — A który to tam siedział w namiocie? Myślisz, żem nie widział, jak się tam skryłeś, ty tchorzu i lykaczu nalewek na skorpiona?

— Jaka to żaba tam skrzeczy? — pyta dumnie Kubbasza. — Któz ci uwierzy? Jam muśelman prawowierny, a ty marny chrześcianin. Ażali nie wiesz, że Adam stworzony był pewnego Piątku? Żonę zaś jego stworzył Allah pewnej Sobty, a i ty w Sobotę się rodziłeś, ty zbabialcze synu zbabialca i powinnowaty zbabialców. Gdzież to słyszałeś, aby tak! jak ja wojownik się kiedy chował? Czy nie zabiłem dziesięciu opryszków, w chwili, gdyś ty się kryłeś za memi plecami?

Tych obiegły było za wiele dla poczciwego, ale gorąco kapanego Józka. Raucił się na Kubbasza, aby go ukarać za bezczelne kłamstwo. Hassan spodziewał się prawdopodobnie tego, bo drapnął czempredzej za namioty, ale Józek nie dał za wygraną i puścił się za nim. Widać, że zdążył tam uchwycić dużego Hassana, bo niezadługo ustały takie dźwięki, jakby kto z bicza trzaskał. Domyślim się, że Józek przet Hassana wielką gębę jak się patrzy.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

dy misyi hr. Clary'ego; następcą jego ma być hr. Welsershelm lub inny wojskowy.

U cesarza austriackiego był rabin Kisch z Pragi, który jest także rabiem polnym w wojsku austriackiem, i uskarża się na ucisk, jakiego doznają żydzi w Czechach ze strony podburzanej przez antysemity ludność chrześcijańskiej. Cesarsz miał mu powiedzieć, że jest bardzo oburzony na te wybryki surowości ludu, i upoważnił go do tego, aby mowa jego publicznie ogłosili.

Cesarsz postał Papieżowi, jak corocznie zwykły czynić, sto tysięcy złotych świętoperza.

Francja. Rząd stawia teraz de Chińczyków, którzy nie mają ochoty stracić urzędników, odpowiedzialnych za zamordowanie oficerów francuskich w okolicy Montaon, większe sądzenia. Domaga się miano wiele złożenia z urzędu wicekróla Kantonu, lecz urząd spraw zagranicznych w Pekinie wzdraga się tym żądaniem dać folę. W końcu będzie musiał ustąpić i jeszcze odstąpić kawał kraju.

Hiszpania. Anarchiści hiszpańscy dali znów znak życia, naturalnie w swój sposób. W mieście Murcia podczas przedstawienia niedzielnego eksplodowała podłożona przez nich bomba. Wkrótce cały teatr stanął w płomieniach i zgorzali. Publiczność opuściła spokojnie pałacy się budynek i zdaje się, że widzowie wszyscy ocalieli. Natomiast jednego z robotników teatralnych brak, a drugi uległ ciężkiemu pokaleczeniu.

Transwal. Burowie odnieśli nowe zwycięstwo pod Stormberg. Angielskie ministerstwo wojny otrzymało od generała Gatacre następującą depeszę: „Ubolewam bardzo, że muszę dopieść, iż nasz atak na Stormberg dzisiaj (w Niedzielę) rano został odparty z ciężkimi stratami po naszej stronie. Przewodniczy wprowadził mnie w błąd co do nieprzyjacielskiej pozycji; później stwierdził, że teren (okolica) nie był odpowiednim do ataku.” — Naczelnego komendanta z Kapstadtu zatelegrafoval: O ile dotąd wiadomo, generał Gatacre poniosł następujące straty: 9 oficerów jest rannych, 9 zaginęło; 2 żołnierzy zabitych, 17 rannych, a 596 brakuje.

O bitwie pod Stormberg, którą sam generał Gatacre urzędowo nazywa klęską, uadeszły jeszcze następujące szczegóły: Od kilku dni było wiadomo, że Burowie w liczbie 2500 ludzi zajęli silną pozycję pod Stormberg. Aby nieprzyjaciela stamtąd odpędzić, wyrosły Gatacre w Sobotę po południu z miejscowości Putterskraal, o 12 mil odległej od Stormberg, z 4000 piechoty i dwiema piechotami. Jak się później okazało, wprowadzili generała Gatacre własne szpiedzy co do ilości nieprzyjaciela umyślnie w błąd, podczas gdy wszystkie ruchy wojsk generała Gatacre zdradzono Burów. Kolumna angielska dojechała do Molteno pociągami, a stamtąd ruszyła o godzinie 8 1/2 wieczorem piechota. Do godziny dwunastej świecił księżyc, później jednak zrobiło się zupełnie ciemno. W odległości mniej więcej dwóch mil od Stormberg zatakovaloagle Anglików z frontu i z boku w przesmyku wśród gęstych strzałów karabinowych. Obrona była niemożliwa; kolumnę zepchnięto w nieładzie w tył, przyczem dobrze wymierzonemi strzałami ją rozproszo. Straż przednia w sile 615 ludzi została schwytana, podczas gdy reszta armii cofnęła się do Molteno.

Według dalszych depesz z pola walki z armią generała Gatacre poniesły największe straty irlandzcy strzelcy i fuzylery. Pułk strzelców irlandzkich ma 7 oficerów i 12 żołnierzy rannych, a 3 oficerów i 290 żołnierzy brakuje; z pułku fuzylierów brakuje 6 oficerów i 306 żołnierzy.

W Niedzielę wieczorem stoczono bitwę nad rzeką Modderiver. I z niej wysali Burowie zwycięsko o tyle, że utrzymali się na swych stanowiskach a nadto zdobili 50 Anglików do niewoli.

Ogólne straty Burów aż do 6-go Grudnia wynosiły 200 w zabitych i 240 w rannych, jak to obliczono urzędowo.

z bliska i z daleka:

Racibórz, dnia 13 Grudnia 1899.

* Minister robót publicznych przypo-

miał urzędem kolejowym istniejące przepisy, dotyczące zaopiekowania się kobietami samotnymi w podróży koleją. Urzędnicy kolejowi mają zważać na to, aby niewiasty samotne otrzymały miejsce w oddziałach przeznaczonych dla kobiet a nawet i w 4. klasie. Do przedsięwzięć kobieczych nie wolno wiadać mężczyznom.

* Miesięczne zebranie Towarzystwa Polsko-Górnośląskiego przypada w Niedzielę przy szta, dn. 17-go bm., na co zwraca się uwagę tak członkom jak gościom.

Po zebraniu będzie się rozdawało role do teatru amatorskiego, uprasza się przede wszystkimi i amatorów, aby po zebraniu zgromadzili się w lokalu p. Belera.

* W Poniedziałek po południu chciał się w Odrze utopić jakś nieznany człowiek. Nie mogąc od razu natrafić na głębsze miejsce i pewnie też zrażony tem, że woda taka zimna i mokra, zaniechał w końcu zamiaru i poszedł skąd przyszedł.

* Jako kasę, w których na podstawie nowego kodeksu cywilnego można składać pieniądze popularne (sierot), uzuane zostały przez regencję opolską w obwodzie raciborskim sądu ziemianuskiego: miejskie kasę oszczędności w Raciborzu, Kietrzu, Głubczyca i Żorach i powiatowa kasa oszczędności w Koźlu.

* Landrat raciborski zwraca sołtysom ponownie uwagę na to, że bez poprzedniego pozwolenia landrackiego nie wolno pod żadnym warunkiem zatrudnić w rolnictwie robotników polskich z zagranicy.

* Od Nowego Roku będą w prowincji śląskiej tylko trzy sądy rojemcze (Schiedsgericht) w sprawach zabezpieczenia na starość i niemoc w Opolu, Wrocławiu i Lignicy. Wszelkie inne, istniejące w miastach powiatowych, zostaną zniesione.

* Rybnik. Na probostwo rybnickie został powołany ks. Brudniok, profesor religii przy gimnazjum w Żeganiu. Ks. Brudniok urodził się w Gliwicach i liczy obecnie lat 44.

* Kandzierzyn. Wychodzący galicyjscy, wybierając się do Ameryki, zdobywają się na najciekawsze pomysły, aby omówić bacanosc policyjną stacyjach pogranicznych, bo trzeba wiedzieć, że na granicy policyjny bada wychodźców, czy są zaopatrzeni w potrzebne na podróż pieniądze, aby w miastach portowych nie trzeba było ich dniam, a nawet całe tygodniem na koszt kas miejskich utrzymywać. Najnowszy ich pomysł polega na tem, że wychodźca kupuje sobie na ostatniej stacyjnej galicyjskiej bilet trzeciej klasy aż do Katowic albo ile możliwości do Kandzierzyna, licząc nie bez słuszności na to, że policyjny tylko podróżnych czwartej klasy rewiduje, a innych albo wcale nie albo tylko pobieżnie. W ten sposób pewnie już nie jeden przejechał, aż tej Niedzieli żandarm w Katowicach podróznego trzeciej klasy przytrzymał, ponieważ był mu podejrzany. Twierdził wprawdzie, że chciał jechać tylko do Wrocławia do brata, tymczasem znaleziono przy nim paszport do Ameryki, a pieniędzy tylko kilka marek.

* Kandzierzyn. W krótkim czasie ma tu powstać apteka, której dotąd tu nie było.

* Koźle. Ze względu na nieszczęśliwe wypadki, jakie się prawie corocznie wydarzają przy strzelaniu na Boże Narodzenie, urząd landacki wezwał miejscowe policyjne w całym powiecie, aby wszędzie otwo zakazyły strzelania i wykraczających surowo ukarały. — W tutejszej stadtinie fińskiej będą aż do końca Stycznia 1900 r. ogółem fiskalne stanowią klasze gospodarzy bez opłaty. — Ogrodnik powiatowy Straußwald odbędzie z polecenia wydziału powiatowego rewizję po sadach celem stwierdzenia, czy i o ile w powiecie zachodzi mszyca (Blutlaus), która takie szkody wyrządza między drzewami owocowemi.

* Szembrowice. Dowiadujemy się, że nasz rodak, przew. ks. Kloss, opuszcza nas na zawsze. My górnoląscy katolicy szanujemy i kochamy nasze duchowieństwo, ale w tym razie odjazd ks. Klossa jest dotkliwszym dla nas ciosem, że dla niego, jako rodowitego Szembrowianina, nie ma miejsca u nas, że musi więc ssukać chleba za granicą, czy wcale za taką wielką wodą. Takie skutki jeszcze praw mających.

* Zabrze. Nadszytygar Thun powraca powoli do zdrowia, musiano mu jednak odjąć

oba uszy i nos, które najwiejsie poparzone były. Lekarze postanowili mu dorobić nosa z ciała ludzkiego, czego nieraż już dokonano z dobrym skutkiem.

* Bytom. Da. Sl. pisze: Proces karny, wytoczony przez prokuratora zarządowi Związku kat. Młodzieży w Król. Hucie został w Poniedziałek dnia 11 Grudnia r. b. przez izbę karną w Bytomiu estatecznie rozstrzygniętym. Przed sądem stawali Chlebosz, Dubiel, Foks i Hermaniśki jako oskarżeni i przewodniczący Borys jako świadek. Chodziło o to, czy Borys zobowiązał się żądany przez policyjnego spis tejże wręczyć. Przez świadectwo Borysa wykazało się, że tak jest. Wykazało się również, że przewodniczący powiedział niektórym oskarżonym dla wszelkiego uspokojenia ich, że spis został już policyjny doręczony. Sąd uznał powyższych oskarżonych za winnych o tyle, że oni byli zobowiązani ze wszystkich sił (aus allen Kräften) o doręczeniu spisu policyjnego się troszczyć i przewodniczącego dokładnie śledzić, czy on ten spis istotnie wręczył i na mocy tego skazał każdego z nich na 15 marek kary względnie 3 dni więzienia. Przewodniczący sądu pytał się zeznawującego świadka Borysa, czy tenże miał wykłady historyczne na zebraniach swiaskowych i czy udowadniał członkom, że Śląsk należał kiedyś do Polski. Gdy Borys odpowiedział że tak, zganił go za to przewodniczący sędzia i oświadczył, że Borys uczył się fałszywej historii, gdyż Śląsk nie należał nigdy do Polski. — Nie potrzebujemy chyba dopiero rozpisywać się i dowodzić szeroko, że twierdzenie to jest mylnem.

* Mikołów. Tych dni zaszedł żebrazek do księgarń tutejszej i otrzymał 2 feniki. Obejrzały się pieniądze, odeszły w te słowa: „Ach, dajcie mi lepiej kartę korespondencyjną z widokiem Mikołowa!“ — Postępowy żebrazek ani się spostrzegł, jak się znalazł po za drzwiami księgarń.

* Orzesze. U siodłaka Emanuela Czysza rzekono zboże i przy tej sposobności poślizgnęła się wyłamaica Łacikowa, kobieta już w podeszłym wieku, i dostała się nogą w koła. Gdyby nie przytomność pewnej robotnicy, która w tej chwili przyskoczyła i Łacikową odgnała, życie ostatnie było w niebezpieczeństwie; tak skończyło się na potamianu negi, co i tak jest ciosem aż nadto dotkliwym dla biednej kobiety.

* Od Pszczyny. W Załyczu pokłócił się siodłak Cholewa z żoną, a w końcu nawet zbił ją. Gdy ta w skutek tego dostała napadu kurczy, Cholewa sądził, że ją zabił, i aby ujść kary, obwiesił się w stodole.

* Opole. Na placu przed dworcem zameiera ministerstwo wybudować wodotrysk pomnikowy, mający kosztować 80 do 100 tysięcy marek. Miasto ma się do pokrycia kosztów przymierzyć 20 tysięcami marek, a nadto plac oddać na ten cel bezpłatnie. Jaki to będzie pomnik, na razie nie wiecie, niemieckie gazety piszą tylko, że ma być dziełem wybitnie niemieckiego charakteru.

* Katowice. Wiadomo, że toczą się narady nad tem, aby w Katowicach zaprowadzić sąd ziemianuski, do którego należałyby sądy okręgowe w Mysłowicach, Mikołowie i Pszczynie. Do sądu ziemianuskiego w Bytomiu przyłączony wtedy niezwłodnie sąd okręgowy w Lublinie, i skuszenie, bo Lubliniec ma lepsze połączenie kolejowe z Bytomiem niż z Opolem, dokąd teraz należy.

* Poznań. Przed kilku dniemi zawitał do Poznania najstarszy z żyjących poetów polskich, Jan Kasprzak, który od lat 10 mieszka stale we Lwowie. Będąc sam rodzonem Wielkopolskim, doznał w Poznaniu jak najserdeczniejszego przyjęcia. Na każdym kroku okazywano szczerze uwielenie dla tego, który przed laty opuścił Wielkopolskę mały, a wrócił do niej wielki. Janowi Kasprzakowi, którego nazwisko rozbrzmiewa na niewie polskiej, jak daleko sięga mowa polska, i Śląsk nasz nie jest obcym. Przed laty uczeszczał on do gimnazjum w Raciborzu, a następnie we Wrocławiu słuchał wykładów na wydziale filozoficznym. A więc i Śląsk nasz ma pewien udział w jego sławie.

* Od granicy rosyjskiej. W Sobotę w nocy padło po stronie rosyjskiej w pobliżu My-

słowic kilkanaście strzałów. Podobno przemytnicy chcieli się przedostać z towarami do Polski i na tem przydbyali ich strażnicy graniczni. Spłoszeni przemytnicy chcąc nie chcąc musieli się wrócić. — W Łodzi przaresztowała policyjna rosyjska znowu trzy osoby, które się trudniły odstawianiem dziewczyn do domów nierządu w południowej Ameryce. Biorąc się energicznie do rzeczy, może policyjna wstępnie ten niecny handel ludzkim ciałem. Nie potrzebujemy chyba dodawać, że przyciągane osoby są żydami, bo tego rodzaju handel jest ich specjalnością.

* Od granicy. Budowa kolei z Kalisza do Łodzi jest rzeczą postanowiona. Kelej dojdzie do Szczypiorna, a stamtąd do Ostrowa. Następnie ma być stworzone połączenie z Berlinem przez Poznań.

* Kraków. Jan Robot, emerytowany sekretarz sądowy z Górnego Śląska, przeżywszy lat 70, zmarł w Krakowie dnia 8 b. m. Pogrzeb odbył się w Niedzielu, nabożeństwo żałobne odprawione zostało nazajutrz w kościele OO. Reformatów. Zmarły był gorącym patriota i prawym człowiekiem, to też zgon jego wywołał szczyty żał wśród koła jego znajomych i przyjaciół.

* Z Westfalii. Wiec polski odbędzie się w przyszłą Niedzielę w Bochum o godz. 3 1/2 po poł. na sali p. Balkenbala naprzeciw klasztoru.

— Profesor Andelfinger, Jezuita, mógł jednak wypowiedzieć wszystkie odczyty, gdyż regencja zgadzała się na wykłady naukowe; nie wolno mu tylko było wygłaszać wykładów religijnych. — W kopalni „Gneisenau“ w Derne został zabity Jan Mepis, który pierwszy raz wjechał do kopalni, aby zacząć pracować jako górnik. — Wybrany na arcybiskupa kolonialnego biskup paderbornski ks. Simar, złożył wyznanie wiary w ręce biskupa sufragana ks. dr. Gockela, a więc przyjął wybór.

* Londyn. W Sobotę odbył się w Londynie koncert słynnego muzyka polskiego Paderewskiego na rzecz wdów i sierot po żołnierzach angielskich, poległych w południowej Afryce. Koncert przyniósł 1200 funtów sterlingów (24 000 marek) dochodu, t. j. tyle ile żaden jeszcze koncert na świecie dochodu nie uzyskał. Najtańszy bilet kosztował 20 marek. Paderewski wyjechał do Ameryki.

Ruch w Towarzystwach.

* & Gliwice. W Niedzieli, dnia 17 Grudnia o godz. 4 1/2 po poł. odbędzie się miesięczne zgromadzenie Związku katolickich robotników dla Gliwic i okolicy pod opieką św. Józefa na sali koncertowej. W Sobotę 16-go Grudnia o godz. 7 wieczorem będą przewielkię z Gliwic słuchali spowiedzi, wiec szanciaków zaprasza się do spowiedzi św.; w Niedzielu będzie generalna Komunia św. O najliczniejszy udział uprasza Zarządu.

* Królewska Huta. Czas największy dla katolicko-polskich obywateli Królewskiej Huty, Hajduka i Świętochłowic otrząsnąć się z gnuśności i lenistwa duchowego, bo teraźniejsze czasy same wskazują każdemu gwałtowną potrzebę łączności towarzyskiej, aby z jednosciami siłami pracować nad zaspokojeniem potrzeb duchowych i materialnych. Potrzeby te każdy zaspokoić może w „Kasynie katolickim“, gdzie oświaty i nauki ma się sporo, gdzie spędzić można wieczory niedzielne na uczciwej rozrywce. Dla przekonania się prosimy Was odwiedzić w Niedzielę dn. 17 bm. o godz. 4 u P. Muskali, gdzie mamy zebranie; piękne odczyty, wykłady, deklamacje i śpiewy na porządku dziennym. Karol Pawliczek, sekretarz Kasyna polsko-kat.

* Szanownych Czytelników uprzedzamy, że wymienione w dołączonym do tego numeru katalogu Księgarni Katolickiej książki można nabyć także w naszej księgarni po tej samej cenie.

Wydawnictwo „Nowin Raciborskich“.

Za ogłoszenia i reklamy redakcja nie odpowiada.

Exporr nach allen Welttheilten!

Gegründet 1846.

Underberg-Boonekamp

Devise:
Semper idem,

Fabrikation alleiniges streng gewahrtes Geheimniss der Firma:

H. UNDERBERG-ALBRECHT

Hoflieferant Sr. Majestät des Kaisers und Königs Wilhelm II.
am Rathhouse in **Rheinberg** am Niederrhein.

Anerkannt bester Bitterlikör!

Prämiert: Düsseldorf 1852. München 1854.
Paris 1855. London 1862.
Cöln 1865. Dublin, Oporto 1865.
Paris 1867. Wittenberg 1869.
Altona 1869. Bremen 1874. Cöln 1875.

Prämiert: Sydney 1879. Melbourne 1880.
Cleve, Porto Alegre 1881.
Bordeaux 1882. Amsterdam 1883.
Calcutta 1883/84. Antwerpen, Cöln 1885.
Adelaide 1887. Brüssel 1888. Chicago 1893.

Man verlange in Delicatess-Geschäften,
Restaurants, Café's etc. ausdrücklich:

Underberg-Boonekamp.

STOEWER'S GREIF

SIND TADELLOS GEBAUT.

Greif 31a = około 11 kg
Najświętniejszy obecnie
półwyściogowiec.
Greif 36, wiel. eleg. koło
damskie zbytkowne.
Greif 23, nadzwyczaj sil-
ne koło wycieczkowe.
Stoewera maszyny do szycia
walczą co do znakomitej
konstrukcji o lepsze ze
Stoewera kołowcami "Greif"
Produkcyja roczna około
52000 maszyn do szycia.
Zastępcy: C. Jordan.,
Racibórz.

KAKAO,

pod gwarancją czyste,
za funt 1.50 mk., $\frac{1}{5}$ funta 30 fen.,
1.80 : $\frac{1}{5}$ " 36 "
2.40 : $\frac{1}{5}$ " 48 "

Czokoladę łamana

(Bruch-Chokolade), pod gwarancją czystą,
za funt 0.80 mk., $\frac{1}{4}$ funta 20 fen., oraz

lepszą czokoladę stołową
po 1.25 1.60, 2.00, 2.40 mk. za funt poleca

Kaiser's Kaffeegeschäft,
Racibórz, ul. Długa 3

Borowy,

żonaty, bażanternik, adają
cy cokolwiek usługę, poszu-
kiwany od 1 Kwietnia 1900
Zgłoszenia z cdpisem świad-
ectw przyjać

Dom. Biezdrowo
via Wronke, Pr. Posen.

Łańcuszki do zegarka i bransoletki

z 14 etacyami Drogie Krzy-
żowej z argentynu 1.75 m.,
prawdziwie połcone 225
mk. na ta sprzedaż

Aleksander Pfahl,
ul. Panieńska 16.

Poradnik Gospodarski,
pismo rolnicze, tygodniowe
organ kółek rolniczych w
światowych w. W. Ks. Po-
znańskiem. Głównym za-
daniem pisma udzielać rolnikom w
łamach swych
bezplatnej rady we wszel-
kich sprawach. Abonament
bardzo tanio.

Tylko jedną markę
kwartalnie. Zapisy na
wszystkich pocztach
niemieckich. Wprost z re-
dakcji pod opaską kosztuje
kwartalnie 1.40 mk. Adres:
Redakcja Por. dka Gospodar-
skiego w Poznaniu (Posen).

Polecamy:

Katechizmy

po 25 fen. i 50 fen.; z
przes. 10 fen. drożej.

Wydawn. "Nowin Racib."
w Raciborzu,
ulica Panieńska 13.

Kalendarze na rok 1900.

1. Kalendarz „Nowin Raciborskich”, cena 10 fen.,
z przesyłką 15 fen. — Przy edbiorze
większej ilości znaczny rabat, zwłaszcza
handlarzom i kolporterom.

2. Kalendarz „Katolika”, cena 50 fen., z
przesyłką 60 fen.

3. Kalendarz Maryński (Miarki), cena 60 fen.,
z przesyłką 70 fen.

4. Święta Rodzina, kalendarz dla rodzin
chrześcijańskich (Miarki), cena 50 fen.,
z przesyłką 60 fen.

5. Przyjaciel Rodziny (Miarki), kalendarz
ludowy, cena 30 fen., z przesyłką 40 fen.

6. Najświętsza Rodzina, kalendarz dla ro-
dzin chrześcijańskich, 30 fen., w lepszym
wydaniu 50 fen., z przesyłką 40 i 60 f.

7. Kalendarz Maryński (nyski), cena 30 fen.,
i 50 fen., z przesyłką 40 i 60 fen.

8. Kalendarz powieściowy, cena 30 i 55 f.,
z przesyłką 40 i 65 fen.

9. Skarb Rodziny, cena 1 mk. 20 fen., z
przesyłką 1 m. 40 fen.

Pieniądze najlepiej przesłać zaraz z
zamówieniem, bo to i wygodniej i taniej.
Adresować:

**Wydawnictwo
„Nowin Raciborskich,”
Racibórz (Ratibor).**

Piękne powinszowania

na Nowy Rok

poleca w wielkim wyborze a tanio
Księgarnia „Nowin Raciborskich”
w Raciborzu, ul. Panieńska 13.

UCZNIA,

któryby się chciał wyuczyć
tapicerstwa, poszukuje od
1-g, Stycznia.

Winc. Siara,
Racibórz, ul. Odrzańska 1.

Wystawa gwiazdkowa

N. Riedla cukierni w Raciborzu.

Wielki wybór pierników,
marcepanów, czekolady itd na
podarki gwiazdkowe i drzewko
w nalepszym gatunku i wykonan-
iu — Plecywa i torty każe-
go kształtu i każdej wielkości.

Wydawca i redaktor odpowiedzialny Jan Eckert w Raciborzu. — Cudownymi drukarni „Nowin Raciborskich” w Raciborzu.